LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIZIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1928, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 47. KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO-NOVEMBER 24, 1949 VOL.-METAI XXXIII

Dienos Klausimai

Lapkričio 16-tą suėjo lygiai 50 metų nuo lietuvių nacionalio himno "Lietuva Tėvynė Mūsų" autoriaus Vinco Kudirkos mirties. Velionis buvo gimęs gruodžio 31-tą, 1856 metais, o numirė lapkričio 16-tą, 1899. Velionio nuopelnai lietuvių tautai tikrai yra dideli. Nors savo raštuose jis pavaizduoja anų laikų carinį režimą, kuomet "po Lietuvą buvo žiema—nei žodžio nei rašto neleido arelis suspaudęs sparnais," vienok ir šiandien skaitydami jo raštus randame padrąsinimo ir įkvėpimo kovoti už tautos ateitį. Jo eilėraščiai "Ne tas yra didis," "Maniesiems," "Labora," jo beletristiniai kūriniai, kaip "Viršininkai," "Lietuvos tilto atsiminimai," "Vilkai" ir kiti ne tik pavaizduoja praeitį—caristinio režimo priespaudą, bet taip pat yra tikraisiais literatūros šedevrais. Plačiau apie šio didžiojo tautos žadintojo gyvenimą ir veiklą yra antrame šio numerio puslapyje.

* * *

U. S., Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriai savo konferencijoj įvykusioj Paryžiuje, tarp kitų dalykų, sutarė toliau palaikyti militares jėgas vakarinėj Vokietijoj. Patys vokiečiai irgi nesibaido demokratijų karinių jėgų. Jie gerai nusimano, kad demokratijoms ištraukus militarines jėgas, Maskva pasirūpintų, kad visa Vokietija patektų jos kontrolėn. Maskva čia stengiasi nubliofuoti vakarų aliantus ir pačius vokiečius. Ji sako, kad jeigu alijantai ištrauks savo ginkluotas jėgas iš vakarinės Vokietijos, tai Maskva ištrauks iš rytinės Vokietijos. Vienok alijantai žino, kad Maskva jau turi gerai suorganizuotą slaptą rusų ir vokiečių policiją, kuri neva vokiečių vardu turėtų suvienyti visą Vokietiją ir pervesti Maskvos kontrolei. Padėtis susidarytų panaši Čekoslovakijos padėčiai, kur Maskvos remiami komunistai padarė perversmą ir šalį pabruko Stalino globon. Maskva paskirdama pasižymėjusį raudonąjį maršalą Konstantyn Rokossovsky lenkų apsaugos ministeriu daug tvirčiau atsistojo militariniu atžvilgiu Vokietijos pašonėje. Dabar Maskva rengiasi prie naujų planų pravedimo.

* * *

Šių metų spalių 24-tą Mukdene kiniečiai komunistai suareštavo Jungtinių Amerikos Valstybių konsulą Angus Ward ir keturis jo štabo narius. Nežiūrint U. S. vyriausybės protestų ir reikalavimų konsulą Ward ir kitus paleisti, raudonieji tiksiai ignoravo.

Raudonieji sako, kad konsulas Ward sumušęs vieną kinietį darbininką ir už tai buvo areštuotas. Deje, svetimų valstybių atstovai paprastai naudojasi plačiomis diplomatinėmis privilegijomis, tai Ward ir jo bendradarbiai turėjo tuo pasinaudoti. Neveltui U. S. oficialai čia inžiūri Maskvos intrygą. Kremliui svarbu patirti U. S. nusistatymą, kaip toli raudonieji gali eiti mėginant Dėdės Samo kantrybę.

Dėl Mukdeno incidento pradeda kaist Washingtonas ir plačioji visuomenė. Tą nuotaiką galima patirti iš spaudos ir radijo. Jau prabilo Amerikos Legijono vadovybė. Ji tiesiog reikalauja, kad ši šalis pavartotų jėgą konsulo Ward ir jo štabo išlaisvinimui. Kitaip susidarys įspūdis, kad ši šalis raudonųjų bijo. Legijono komandieriaus George N. Craig žodžiais, "trys milijonai vyrų ir moterų, sudarančių Amerikos Legijoną, neturi ūpo toki sprendimą priimti." Pagyvensim—pamatysim, kaip ilgai raudonieji žais Amerikos kantrumu.

TREMTINIAMS PRITAIKYTOS PAMALDOS BROOKLYNE

Atvykusieji lietuviai tremtiniai Brooklynan, kaip ir kitur, susiduria su sunkiomis gyvenimo sąlygomis naujame krašte: nelengva surasti darbą ir butą,—anglų kalbos nemokėjimas ir gyvenimo sąlygų nepažinimas ir kitos panašios aplinkybės sudaro daug sunkenybių, nemalonumų ir sielvarto.

Naujakuriai Dėdės Samo žemėje sau paguodos, suraminimo ir tvirtybės susiranda šventadieniais gražioje ir erdvioje lietuvių Apreiškimo bažnyčioje. Šios parapijos klebonas kun. Norbertas Pakalnis naujai atvykusiems lietuviams įvedė specialias pamaldas 11 val. Lietuviai, buvę tremtiniai, čia renkasi į šias pamaldas labai uoliai ne tik iš Brooklyno, bet ir iš New Yorko ir net Yonkerso. Jų čia iš visų apylinkių, reikia spėti, susirenka virš tūkstančio.

Lapkričio 20 d. klebono pakviestas laikiau pamaldas ir labai malonaus darė įspūdžio, kad visa bažnyčia—vyrai, moterys ir vaikučiai iš širdies giedojo prieš Mišias "Pulkim ant kelių" ir pabaigoje "Marija, Marija". Jų nuoširdi giesmė maldaute maldauja Aukščiausiojo užtarymo ir pagalbos gyvenimo reikalams. Man atrodo, kad jie čia jaučiasi kaip savo senoje tėvynėje Lietuvoje, nes šių Mišių metu visa tvarka išmintingo klebono sutvarkyta taip, kaip Lietuvoje.

Džiugu ir malonu, kad atsiranda klebonų, kurie supranta naujakurių padėtį ir suteikia taip gražią dvasinę pagelbą jų gyvenime. Patyriau, kad parapijos salėj ir mokykloj kambarius kun. Pakalnis yra pavedęs naujai atvykusiems lietuviams suaugusiems ir jaunimui, jų organizuotai veiklai be jokio atlyginimo. Jie čia jau turi susiorganizavę skautus, ateitininkus, sporto, kultūros, anglų ir lietuvių kalbos kursus ir daro bendrus susirinkimus.

Visa tai suteikia plačių galimybių lietuvių veiklai išvystyti ir yra labai sveikintina ir kilnu.

Kun. J. B. Koncius,
BALF pirmininkas

VYKO GELBĖT KITUS—PATYS ŽUVO

Tampa, Florida. — Lapkričio 18-tą, keliantis iš aikštės, nukrito ir sudužo B-29 bomberis. Žuvo 5 lakūnai, kiti 4 sužeisti. Bomberis turėjo vykt gelbėt lakūnus atsidūrusius jūroje netoli Bermudos sudužus B-29 bomberiui.

PREZIDENTO TRUMAN LAIŠKAS LIETUVIŲ KONGRESUI

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

November 2, 1949

Dear Mr. Jurgėla:

I am happy to send my greetings and best wishes to you who have gathered in New York for the meeting of the Lithuanian American Congress and to those Americans all accross the country whom you represent.

You are to be congratulated for the contributions you have made to our democracy and for your desire that your kinsmen overseas may share the benefits and privileges and duties of a free people, which we in the United States treasure so dearly.

Despite the existence in this world of those who place power and might above freedom and justice, I have faith in the people of the world, faith that men and women like you and me can achieve a just peace for all the world and principles of freedom and justice, and that with God's help we will achieve this goal. I know that you must share that faith and will work with your government to help make it a reality.

Very sincerely yours,
HARRY TRUMAN

VISUOTINOJO AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO NUTARIMAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Reikalu

Amerikos Lietuvių Visuotinis Kongresas, įvykęs New Yorke, N. Y., 1949 m. lapkričio 4-6 dd., pripažįsta svarstytinu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kūrimą lietuvybės išlaikymo darbe ir paveda Amerikos Lietuvių Tarybai tą klausimą ištyrinėti ir [illegible]

VLIK'o Reikalu

Kongresas, išklausęs Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovų (Kipro Bielinio ir prof. Padalskio) sveikinimų ir pranešimų, reiškia VLIK'ui visišką pritarimą ir užtikrina organizuotos Amerikos lietuvių visuomenės ryžtingą ir glaudų bendradarbiavimą didžioje kovoje atstatyt Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Kongresas prašo ir įgalioja Amerikos Lietuvių Tarybą visomis įmanomomis priemonėmis šį nutarimą vykdyti.

Apie Tylos Suokalbį ir Prorusišką Diskriminaciją

Eilė amerikoniškų organizacijų išdygo kelių pastarųjų metų eigoje, rodančių tikslą "sustabdyti komunizmą ir išgelbėti mūsų laisvę", gelbėti bėgliams iš už "Geležinės Uždangos" pastatyti bendrą sovietų pavergtų tautų frontą ir tt.

Bendrai imant, šie komitetai neturi jokio ryšio su reprezentacinėmis amerikiečių organizacijomis, kurioms daugiausia rūpi Rusijos pavergtų tautų problemos. Antras fenomenas bendras tokiems komitetams yra—ilgas jų valdybų narių sąrašas, laiškalapy sumįnint buvusius aukštus Vyriausybės departamentų valdininkus, tuo būdu sukuriant įspūdį apie artimą santykį su politikos kūrimo šaltiniais. Bent viena tokia organizacija vaizduoja valstybės sekretoriaus padarytą jos užgyrimą.

Nelaimei, kitas fenomenas bendras kai kuriems šių komitetų yra—pro-rusiškas šališkumas ir vengimas minėti Pabaltijo valstybes.

Vienas toksai komitetas, valstybės sekretoriaus indorsuotas ir savo direktorių sąraše nurodąs buvusį valstybės pasekretorių, kelis buvusius sekretoriaus padėjėjus, departamentų viršininkus, valdininkus, ambasadorius, buvusį Vyriausiąjį Laisvinančių Sąjungininkų Pajėgų Vakarų Europoje vadą, ir tt. Dovanos šiam komitetui atskaitytinos pajamų taksų reikalams. Tikslai yra pilniausiai girtini.

Betgi, jos informaciniame lapely atspausdintas žemėlapis prieštarauja oficialiai Jungtinių Valstybių politikai, galiojančiai nuo 1940 m. liepos 23 d., tuo, kad jis vaizduoja Estijos, Latvijos, Lietuvos, pusės Lenkijos, šiaurinių Rytprūsių, Karpato-Ukrainos ir Rumunijos sričių teritorijas kaip Sovietų Sąjungos teritoriją. "Naujųjų" Lenkija ir Čekoslovakija, Rumunija, Vengrija, Jugoslavija ir "senoji" Bulgarija [illegible] krašto nusipelnė šio komiteto dėmesio. Pabaltijo valstybės ir Albanija yra vaizduojamos už tos srities ribų. Spausdintas tekstas pakartoja valstybių sąrašą, vėl apleidžiant Pabaltijo valstybes ir Albaniją, ir teigia, kad "aštuoniasdešimt milijonų tvirtų žmonių, gyvenančių tarp Vokietijos ir Rusijos, dabar yra pavergti." Išvada yra aiški, kad daugelis kitų milijonų—Pabaltijo valstybėse, Albanijoje, Lenkijoje į rytus nuo Curzono linijos, Ukrainoje, į rytus nuo Slovakijos ir Pruto, kaip ir pačioje Rusijoje—nėra šiandien pavergti.''

Amerikos Lietuvių Kongresas, imdamas dėmesin buvimą organizacijų, klaidingai vaizduojančių Jungtinių Valstybių oficialę politiką, nors išpažįstančių dabartinio valstybės sekretoriaus indorsavimą sau, kreipia valstybės sekretoriaus ir įžymiųjų bendra-amerikiečių, einančių pareigas tokių komitetų valdybose, dėmesį į klaidinantį jų užgyrimo naudojimą ir su pagarba sugestijonuoja, kad jie turį garbės prievolę atitaisyti misreprezentacijas, daromas tariamai su jų užgyrimu.

Be to, kai kurie žėmėlapių leidėjai ir žemėlapių sindikatai prisideda prie sovietų propagandos ir prie Amerikos moksleivių bei laikraščių skaitytojų klaidinimo, skelbdami žemėlapius, kuriuose Rusija vaizduojama savo "naujose sienose," kurioms trūksta betkokio tarptautinio pripažinimo. Ypatingai skaudus įspūdis susidaro, kai tokius sintetiškus žemėlapius naudoja spauda, kuri pritaria Pabaltijo Tautų laisvės bylai ir yra priešinga komunizmo grobuoniškai veiklai.

Amerikos Lietuvių Kongresas ragina laisvos Amerikos spaudos redaktorius ir leidėjus pavartoti savo teisę nurodant žemėlapių gaminimo sindikatams jų daromą Amerikos žmonėms skriaudą ir meškišką patarnavimą, kanalizuojant sovietinę imperialistinę [illegible] laikraščių skaitytojų [illegible] Valstybės Departamento oficialiuose leidiniuose naudojami žemėlapiai geriausiai gali būti naudotini, ir tuo prisidėtų prie geresnio Amerikos užsieninės politikos supratimo.

ŠAUNIAI PAMINĖJO KUN. JUOZO J. VALANTIEJAUS SUKAKTIS

WATERBURY, Conn. — Sekmadienį, lapkričio 13, 1949, suvirš 600 Waterburio lietuvių, draugijų atstovai, dvasios vadai, profesijonalai, biznieriai, miesto oficialai susirinko Šv. Juozapo parapijos auditorijoje, John St., pagerbti lietuvių didį prietelį gerb. kleboną kun. Juozą J. Valantiejų jo 35 metų kunigystės ir 30 metų klebonavimo sukakčių proga.

Vakaro rengimo komiteto pirmininkas kun. Vincas Ražaitis, atkalbėjęs maldą, pakvietė John W. Jenušaitį tęsti programą.

Vakaro vedėjas pakvietė komp. A. J. Aleksį, pp. Marcella Andrikis, Bernice Ortleib ir Nell P. Meškūnas vadovauti Amerikos ir Lietuvos himnams.

Šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujamas komp. A. J. Aleksio, solenizantui klebonui kun. J. J. Valantiejui sudainavo "Ilgiausių Metų." Toliau choras sudainavo Sasnausko "Karvelėli Mėlynasis", solo Antanas Miklinevičius—"Jau kelias Lietuva" —Vaičiūno; solistas Kazys Seliokas, pritariant kvartetui (Stephania Miklinevičius, Jean Kazlauskas, Bernice Ortleib ir Nell P. Meškūnas) — "Mes sveikiname vadą", Aleksio; Marcella Andrikis solo—"Gegužėle šį metelį", liaudies; "Let the Rest of the World Go By," Boll; duetu Nell P. Meškūnas ir Antanas Miklinevičius—"Vakaruškos"; duetu dr. Vytautas Maurutis ir Adolph Čiampė—"Mes grįšim ten," Aleksio.

Tautiški šokiai "Kalvelis," "Lenciūgėlis" ir "Šuštas" taipgi puikiai pašokti.

"Gerb. kun. Valantiejaus švelnus būdas, maloni šypsena ir prakilnį širdis visus prie savęs vilioja ir nuoširdžiai ragina prie bendros lietuviškos visuomeninės darbuotės bei didesnės Dievo ir artimo meilės įgijimo," taip išsireiškė kun. Justinas Vaškys, O. F. M., ir visų Pranciškonų vardu įteikė nupieštą Lietuvos vaizdą. Kiti vakaro kalbėtojai, kurie sveikino jubiliejatą: kun. Vincas Žvirblys, O. P., kun. dr. Antanas Bružas, kun. Alfonsas Jagminas, M. I. C., prelatas Jonas Ambotas, kun. Jonas Kripas, kun. Pranas Hugal, S. J., kun. Vincas Ražaitis, kun. Vincas Karkauskas, kun. Jonas Bobinas (iš Montreal, Canada) ir mūsų miesto majoras Raymond E. Snyder.

Kiti buvę Šv. Juozapo parapijos vikarai ir svečiai, kurie kartu su mumis susirinko pagerbti kleboną: kun. Petras Baniūnas, O. F. M., kun. Modestas Stepaitis, O. F. M., kun. Pranas Giedgaudas, O. F. M., kun. Kazys Gaigaitis, O. F. M., Brolelis Sebastian Ovelis, kun. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M., kun. Jurgis Vilčiauskas, kun. Albert Zanavich, kun. Edward Gradeck, kun. Edward Radzevich, kun. Pijus Liutkus, kun. Juozas Matutis, kun. Bronis Benesavage, kun. Petras Karlonas, kun. Pranas Karvelis, kun. Benedict Gauronskas, kun. Vladas Aleksiūnas, kun. Juozas Kazlauskas, kun. Walter Pranskietis, kun. Pranas Pronckus, kun. Antanas Ignotas, M. I. C., kun. Ignas Abromaitis, M. S.

Bendrai, pagerbimo bankietas visais atžvilgiais buvo sekmingas.

Te gyvuoja Waterburio lietuvių klebonas kun. Juozas J. Valantiejus!

Nell P. Meškūnas

DAR 40 NAUJŲ NARIŲ IŠ CLEVELANDO

VISOS KETURIOS VIETINĖS KUOPOS TURI ŠAUNIŲ REZULTATŲ

Pereitą savaitę daktaras kvotėjas peržiūrėjo ir užgyrė, o centro ofisas priėmė šiuos naujus narius:

8	kp.	Cleveland, Ohio—Bacevičius, Vladas	Jankauskas
8	"	Cleveland, Ohio—Besperaitis, Vincas Robertas	"
8	"	Cleveland, Ohio—Kavaliūnas, Antanas	"
8	"	Cleveland, Ohio—Nasvytis, Juzefa	"
8	"	Cleveland, Ohio—Nasvytis, Jonas	"
8	"	Cleveland, Ohio—Nasvytis, Kęstutis Juozas	"
8	"	Cleveland, Ohio—Besperaitis, Reginą (Juv.)	"
8	"	Cleveland, Ohio—Besperaitis, Irena (Juv.)	"
8	"	Cleveland, Ohio—Karalius, Asta Judita (Juv.)	"
8	"	Cleveland, Ohio—Karalius, Juratė Salom. (Juv.)	"
8	"	Cleveland, Ohio—Neimanas, Marija Rožė (Juv.)	"
8	"	Cleveland, Ohio—Neimanas, Cecilija Živilė	"
8	"	Cleveland, Ohio—Neimanas, Teresė Ligija (Juv.)	"
50	"	Cleveland, Ohio—Kirlys, Pranas	"
50	"	Cleveland, Ohio—Kirlys, Marija	"
142	"	Cleveland, Ohio—Navickaitė, Natalija	"
142	"	Cleveland, Ohio—Balčiūnas, Petras	"
142	"	Cleveland, Ohio—Balčiūnas, Paulė	"
142	"	Cleveland, Ohio—Balčiūnas, Nijolė Petronelė	"
142	"	Cleveland, Ohio—Kezenius, Stasė	"
142	"	Cleveland, Ohio—Kezenius, Leonas	"
142	"	Cleveland, Ohio—Rickevičius, Vera	"
142	"	Cleveland, Ohio—Liutkus, Aleksandras	"
142	"	Cleveland, Ohio—Aukštuolis, Vytautas	"
142	"	Cleveland, Ohio—Eligjošius, Viktoras	"
142	"	Cleveland, Ohio—Skardis, Ona Gizela	"
142	"	Cleveland, Ohio—Mikolauskas, Marija	"
142	"	Cleveland, Ohio—Telyčėnas, Vytenis Antanas	"
142	"	Cleveland, Ohio—Skardis, Povilas	"
142	"	Cleveland, Ohio—Rimašauskas, Jonas	"
142	"	Cleveland, Ohio—Staniškis, Petronelė	"
142	"	Cleveland, Ohio—Telyčėnas, Dalia Benona	"
142	"	Cleveland, Ohio—Staniškis, Marija Roma (Juv.)	"
142	"	Cleveland, Ohio—Graužinis, Visvaldas J. (Juv.)	"
142	"	Cleveland, Ohio—Kudukis, Raimundas (Juv.)	"
142	"	Cleveland, Ohio—Sniečkus, Gintautas J. (Juv.)	"
142	"	Cleveland, Ohio—Skardis, Ina Marija (Juv.)	"
142	"	Cleveland, Ohio—Balčiūnas, Donatas M. (Juv.)	"
[illegible]	"	Cleveland, Ohio—Baradukas, Albina	"
307	"	Cleveland, Ohio—Baradukas, Steasys	"
41	"	Worcester, Mass.—Kausevičius, Alfonsas	Vasiliauskas

Išskiriant vieną naują narį, įrašytą organizatoriaus A. J. Vasiliausko į 41 kuopą, visi kiti 40 naujų narių tenka Clevelando kuopoms. 142 kuopa gavo 23; 8—13; 50 ir 307 kuopos po 2 naujus narius.

Taigi, Clevelandas tikrai įsijudino ir duoda gerą pavyzdį kitų kolonijų kuopoms. Tai yra naujas tvirtas pirodymas, kad visos kalbos, kad dabar mūsų žmonės yra apimti apatijos ir nenori į organizacijas rašytis, neturi rimtesnio pagrindo. Reikia tik pasirįžimo ir darbo.

Reikia duoti kreditą generaliniam organizatoriui **Leonardui Jankauskui,** kurs duodapavyzdį, kaip reikia prieiti ir įrašyti naujus narius. Reikia taipgi pripažinti kreditą tiems vietiniams veikėjams, kurie generaliniam organizatoriui teikia nuoširdžią kooperaciją ir paramą.

Turime žinių, kad kitas sekmingasis **generalinis organizatorius dr. V. A. Dambrava jau nustatė planus naujų narių mobilizavimui Didžiojo New Yorko rajone.** Brooklyne ir New Jersey apielinkėse yra gražių lietuviškų kolonijų. Ten yra ir tokių vietų, kur gyvena apščiai lietuvių, vienok Susivienymo kuopų dar nėra. Linkime organizatoriui p. Dambravai geriausios kloties pravesti kuo sekmingiausią naujų narių mobilizaciją minėtam rajone!

O kaip su kitomis kuopomis? Susivienymo vadovybė buvo atsikreipusi į visas kuopas, kad iki Naujų Metų prirašytų bent po vieną naują narį. Daugelis kuopų tą jau įvykdė net su kaupu, vienok yra dar nemažai kuopų, kurios dar nei vieno naujo nario neprisiuntė. **Susivienymo vadovybė vėl atkartoja savo prašymą, kad visos kuopos paskelbtą obalsį įvykdintų. Minimalis reikalavimas yra —bent po vieną naują narį.**

P. S. "Garso" Nr. 45, naujų narių sąraše, įsibriovė klaida. Vietoje paskelbto Jono Juozo Vasiliausko (8 kp.) turėjo būt paskelbtas Jonas Zagarauskas.

STROBLE PRISIPAŽINO PRIE ŽMOGŽUDYSTĖS

Los Angeles, Calif.—Lapkričio 17-tą 66 metų amžiaus kepėjas Fred Stoble prisipažino prie baisios žmogžudystės. Jis papasakojo autoritetams ir liudininkams, kaip jis prismaugė, subadė įrankiu (ice pick) ir kirviu sudaužė 6 metų amžiaus Linda Joyce Glucoft. Stoble sako subadęs ją įrankiu ir kirvio penčia šešis kartus mušęs galvon, kad sutrumpint mergaitės kančias. Autoritetai išaiškino, kad Stroble ankščiau yra baustas už kriminališkus aktus.

Burley, Idaho.—Lapkričio 17-tą atrado žiauriai nužudytos 7 metų amžiaus mergaitės Glenda Joyce Brisbois palaikus. Autoritetai ieško piktadario.

DIDELĖ BOMBERIO KATASTROFA

Stockton, Calif. — Lapkričio 17-tą ,darant pratimus, 26,000 pėdų aukštumoje, susitrenkė du 29-B bomberiai. Vienas liepsnodamas, kitas zigzaguodamas nukrito ant žemės. Žuvo 18 lakūnų, o 4 parašutų pagalba nusileido ant žemės. Išsigelbėjo tik tie, kurie laiku suspėjo iššokti. Apžiūrint lavonus, nustatyta, kad daugelis buvo pasiruošę šokimui, bet nesuspėjo.

Jerome, Idaho.—Lapkričo 18-tą šerifas Clark paskelbė, kad 16 metų jaunuolis Neil Butterfield prisipažino nužudęs 7 metų amžiaus Glenda Joyce Brisbois.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00. Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

TAIKOS BURBULAS

Šiomis dienomis pasklido daug gandų apie reikalą susitart su Maskva. Esą, aukšti pareigūnai stipriai suinteresuoti susitaikymu su Sovietų Rusija.

Apie taiką dabar dažnai ir daug kalba valstybių diplomatai iš Jungtinių Tautų tribūnos; apie šį reikalą plačiai rašo kasdieninė spauda.

Aišku, "taikos" burbulą uoliai pučia Kremliaus valdovai ir jie turi savus išrokavimus. Svarbiausia, kad nukreipt kitų šalių, ypatingai Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės ir visuomenės akis nuo savo agresingų siekimų.

Jei Maskvai tikrai rūpėtų taika, tai nereiktų ilgai laukti jos įgyvendinimo. Užtektų Maskvai ištraukt savo kruvinus nagus iš Kinijos, iš Balkanų, nuimti savo jungą ir laisvinti Lietuvą, Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Čekoslovakiją ir kitas pavergtas šalis, pasaulis tikrai netrukus susilauktų taikos.

Gaila būtų, jei po šiai dienai pasaulyje rastūsi bent vienas atsakomingas valstybės pareigūnas ar diplomatas, kuris tikėtų Maskvos ir jos atstovų zaunoms apie taiką. Višinskis ir kiti Maskvos atstovai nuolat seilėjasi Jungtinių Tautų tribūnoje zaunydami apie taiką ir atakuodami kitus tik tuo tikslu, kad užtušuoti tikrus savo siekimus. Trijų demokratijų užsienių reikalų ministeriams susirinkus Paryžiuje pasitarti Vokietijos ir kitais reikalais, Maskva ir jos atstovai pradėjo pūsti dūdas apie vakarinių demokratijų konspiravimus prieš Sovietų Rusiją ir pasiruošimus karui.

Labai teisingai išsireiškė Jungtinių Amerikos Valstybių atstovas Jungtinėms Tautoms Warren R. Austin atsakydamas į kvailą Sovietų atstovų propagandą varomą iš šios organizacijos tribūnos. Austin pareiškė, kad jeigu Sovietų vyriausybei rūpėtų taika, tai ji be atidėliojimo turėtų sustabdyti savo neapykantos vajų varomą prieš nekomunistinį pasaulį; turėtų nustot skelbti, kad nekomunistinis pasaulis yra Rusijos priešas; turėtų nuimt geležinę kurtiną ir leist kitų šalių žmonėms laisvai susisiekti su sovietų valdomais gyventojais ir spręsti bendras problemas.

Jau slenka penktasis metas nuo antrojo pasaulinio karo užbaigos, o taikos nėra ir nesimato. Vienintėlė kaltininkė yra Sovietų Rusija, tuo tarpu Kremlius vis dar ieško žioplių—kalba apie taiką, kurios nenori. Tą aiškiai parodo savo veiksmais.

PADIRBEKIM GARANTIJOMS GAUTI

Nuo 1948 m. birželio mėn. BALF įstaiga Amerikoje intensyviai dirba tremtinių emigracijos reikalais. Pagal taip vadinamą Public Law 774, iš Europos į Ameriką jau atvyko apie 15,000 lietuvių.

Šiandien IRO jau verčia kiekvieną tremtinį tuoj ir galutinai apsispręsti: *kur važiuoja, ir per kokią organizaciją važiuoja.* Ir nepasiruošusiems šiandien tenka susidurti su gana žiauria padėtim. Apie 6,000 lietuvių dar neturi darbui ir butui iš J.A.V. garantijų. Tikėjomės, kad kiekvienas atvykęs į J.A.V. lietuvis pats atsiųs, arba suras geraširdžių amerikiečių tarpe tokių, kurie jiems garantijų parūpins. Bet tai dar nevisi atliko.

Šiuo metu, talkininkaujant visoms tremty esančioms organizacijoms, registruojam neturinčiuosius garantijų lietuvius. Sąrašus išsiuntinėsim visoms tuo besidominčioms įstaigoms. Lieka labai intensyviai padirbėti, kad iki 1950 m. kiekvienas galįs emigruoti lietuvis, garantijų gautu.

Radę Naujajam Pasauly sau namus ir buvę tremtiniai lietuviai dabar turės paskutinę progą likusiems Europoje pagelbėti, drauge su amerikiečiais padėti likusiems gautr kvietimus.

Kiekvienas Europoj tebesąs tremtinys yra prašomas, savo iniciatyva, kuo greičiausia rašyti savo pažįstamiems, giminėms ar draugams Amerikoje, kad jie mėgintų tokių garantijų gauti ir per BALF'ą ir kitas organizacijas kuo greičiausia jas atsiųsti. Visiems gaunantiems garantijas BALF įstaiga Europoje pasistengs per visas organizacijas emigracijai pagelbėti. Nedėkit per didelių vilčių DP įstatymo pakeitimui. Naudokitės šiuo įstatymu—*DP Act of 1948. Pagal jį mes, lietuviai, palyginant, esam gana laimingi* emigracijos problemoms spręsti, neižiūrint pasitaikančių užkliuvimų ir kitokių sunkumų.

Jonas Valaitis

KRINTA AŠARĖLĖ

Krinta ašarėlė, ir žvaigždė virš marių . . .
Gal ir aš, o, Dieve, greitai kaip ir ji.
Dieve, Dievulėli! . . . Mes abu benamiai:
Tu—laukų smūtkely, aš—svečioj šaly.

Krinta ašarėlė, ir žvaigždė virš marių . . .
Gal ir aš, o, Dieve, greitai kaip ir ji.
Tėviške, šalele rūtų ir gintarų,
Tau auksinės dainos, tau vargai visi . . .

Paulius Stelingis

Apžvalga

MARKATNA RAUDONOJO REŽIMO SUKAKTIS

Savaitraštis "Vienybė" pastebi, kad šiemet raudonosios revoliucijos sukaktį Maskva minėjo markatnoje nuotaikoje—"titoizmo šešėlyje".

"Jau trisdešimt du kartus bolševikiniai vadai varė pro tribūną savo vergus, deklamuodami jiems apie sovietinio gyvenimo rojų ir niekindami viską, kas liečia užsienį. Trisdešimt dvejus metus Sovietų Sąjunga, neperžengiama siena atsitvėrusi nuo viso kultūringojo pasaulio, savo piliečiams kalė į galvas bolševikines tiesas, juos dvasiniai ir fiziniai maitindama ir rengdama tik pagal partijos parengtuosius receptus.

"Visi tie, kurie išdrįsdavo pasipriešinti ar pasireikšdavo su nuosava iniciatyva, bolševikams įprastiniu būdu seniai išnyko iš gyvųjų tarpo, lygiai, kaip išnyko visi Stalino idėjos draugai, lygiai taip, kaip pranyko ir dabar kasdien be žinios pradingsta visi jų rėžimui nepritarią žmonės.

"Stalinas, kuris nubuvo visus savo idėjos draugus, ir dabar vienui vienas stovi šalia savojo režimo ideologijos tėvo Lenino kapo, nepakenčia nei vieno, kuris galėtų pasipriešinti jo valiai. Panašus likimas būtų ištikęs ir jo auklėtinį Tito, kurį jis padarė maršalu ir davė valdyti kraštą. Bet Tito laiku nuo jo atsiskyrė, tai, nužudyti negalėdamas, bent prakeikimą jam uždėjo.

"Tito atvejis Staliną paakino 'sustiprinti partinį budrumą'. Tito atvejis paakino ir kitų kraštų komunistus, kuriems jau įgriso stališkasis mokslas. Tačiau Stalinas jau griebėsi atsargos žygių, kad susitvarkytų su visais nepatenkintaisiais.

"Ne kitaip tenka aiškinti ir paskutiniuosius sovietų žygius, savo du generolus paskiriant itin atsakingiems postams. Lenkijos krašto apsaugos ministeriu ir kariuomenės vadu paskirtasis sovietų maršalas Rokossovskis ir gen. Vassily Čuikov—sovietinės kontrolinės komisijos Vokietijoje viršininku—rytinėje Europoje turės užgniaužti visas titoistines aspiracijas, kur jos atsirastų: Lenkijoje ar Rytų Vokietijoje."

PASAULIS JAU PRADEDA SUPRAST LIETUVIŲ TAUTOS TRAGEDIJĄ

Savaitraštis "Amerika" džiaugiasi, kad Visuotinasis Amerikos Lietuvių Kongresas davęs pajusti, kad "pasaulis yra su mumis."

"Pačių didžiųjų šio krašto vadų ir viešosios opinijos rimtas dėmesio į mūsų Kongresą atkreipimas rodo, kad pasaulis yra už mus, nes šitie vadai ir šitoji viešoji opinija stovi šių dienų laisvojo pasaulio avangarde. Prezidento Trumano asmeniškas laiškas Kongresui daug pasako. Gubernatoriaus Dewey asmeniškas apsilankymas Kongrese ir jo pasakytoji kalba padrąsina ir sustiprina mus mūsų didžioje kovoje.

"Amerikos didžioji spauda, per kurią Kongresas mums labai mielomis gaidomis nuskambėjo, iškalbingai parodė, kad pasaulis jau pradeda suprasti mūsų tautos tragediją, kurios jis iki šiol nesuprato. Šį supratimą ypatingai giliai išreiškė senatorius Flood savo paskaitoje Kongreso bankiete. Visa tai yra jėga, kuri mus stiprina, įkvepia ir uždega didžiojoje kovoje dėl tautos likimo.

"Kardinolas Spellmanas, vyskupas Flannelly (vadovavęs mūsų religinei demonstracijai New Yorko bazilikoje) pabrėžė bene iškalbingiausiai šį faktą, kad pasaulis už mus. Tiesa, Katalikų Bažnyčia, su pačiu Šventuoju Sostu, daug kartų jau pasisakė už mūsų tautą šios baisios tragedijos metu, bet šis konkretus Bažnyčios kunigaikščių gestas mus, Amerikos lietuvius, ypatingai sustiprino ir palaimino mūsų šventoje kovoje dėl Dievo, dėl laisvės, dėl gerovės savąjai tautai, kurią šiandien barbariškas genocidas žudo.

"Kremliaus nusikaltėliai turi puikių galimumų stebėti, suprasti ir liautis. Jie tačiau tam nesirengia. Tada jie turi atsiminti amžinąjį pasaulio dėsnį: dora, tiesa ir teisingumas turės laimėti! Nusikaltėliams tai yra vistiek. Bet kaip su tais, kurie nusikaltėliams padeda? Apie tai tiems padėjėjams jau seniai laikas pagalvoti."

LENKAI JAUDINASI

Dienraštis "Draugas" rašo, kad Stalinui paskyrus raudonosios armijos maršalą Rokossowskį Lenkijos krašto apsaugos ministeriu, Amerikoje gyvenantys lenkai rodo didelį susijaudinimą.

"Reikia žinoti, rašo 'D.', kad, nors maršalas Rokossowsky ir yra lenkas, tačiau Sovietų Rusijos pilietis. Jis Rusijoj komunistų išauklėtas, rusų armijoms vadovavęs, ištikimai Stalinui tarnaująs. Jis į Lenkiją grįžo ne savo valia ir ne lenkų kviečiamas, bet Stalinas jį ten siuntė. Siuntė tam, kad greičiau kraštą sovietinti, kad stipriau visas žmonių laisves smaugti, kad netrukus visą lenkų tautos gyvenimą išimtinai į Maskvos kontrolę paimti.

"Rokossowsky rusų bolševikų laikomas herojum mūšiuose prie Maskvos ir Stalingrado. Beje, jis vadovavo tai armijai, kuri 1944 metų vasarą susilaikė Varšuvos apylinkėse, kai Lenkijos pogrindis buvo sukilęs. To pogrindžio dalyvius naciai žiauriausiomis priemonėmis išžudė. Varšuvos gyventojus sukilti sukurstė pati Maskva, žadėdama skubiai ateiti sukilėliams į pagalbą. Tiesa, rusų armija Varšuvos link žygiavo, tačiau susilaikė prie Varšuvos vartų, neabejotinai norėdami, kad naciai išžudytų Lenkijos sostinėj lenkiškąjį elementą. To įvykio negalės užmiršti nei lenkų tauta, nei kiti, kuriuose bent kiek yra užsilikę žmoniškumo jausmo."

BEREIKALINGAI ĮVELIA TREMTINIUS

"Sandara" rašo:

"Šiomis dienomis spaudos agentūros paskelbė tokią žinią: 'Gerai painformuoti šaltiniai Washingtone teigia, jog Rusija suorganizavo šimtus savo agentų ir pasiuntė juos į Jungtines Valstybes. Tiems agentams įsakyta prisidengti karo tremtinių vardu'.

"Keista, kad tie 'gerai painformuoti' šaltiniai dar iki šiam laikui nežino, jog Maskvai nereikia siųsti šimtais savo agentus iš kur nors; jų yra užtektinai vietoje, ir net val- [illegible]

VISUOTINO AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO PASISAKYMAS

Amerikos Lietuvių Kongresas, susirinkęs New Yorke 1949 m. lapkričio 4-6 dienomis, apsvarstė padėtį Lietuvoje ir su giliu liūdesiu konstatuoja, kad mūsų tautos kamienas senojoj tėvynėj. Lietuvoj, dabar gyvena tragiškiausią mūsų tautos istorijoj laikotarpį.

Sovietų Rusija, pirma susitarusi su hitlerine Vokietija, o paskui pasinaudodama Jungtinių Tautų koalicijos pergale kare, ne tik okupavo Lietuvą, panaikino jos nepriklausomybę ir įvedė joje aziatišką totalitarinį režimą, bet siekia fiziškai sunaikinti lietuvių tautą masinėmis žmonių deportacijomis į Rusijos gilumą prie prievartos darbų.

Rusijos politika Lietuvoje yra priešinga ir tarptautinei teisei ir civilizuoto pasaulio pripažįstamai moralei. Prieš tą politiką mes reiškiame mūsų griežčiausią protestą ir kviečiame visus lietuvius įsisąmoninti mūsų tautos tragediją, vieningai pasmerkti mūsų tautos pavergėją ir žudytoją Sovietų Rusiją ir vieningai stoti į kovą prieš ją.

Mes reiškiame mūsų širdingą padėką Amerikos vyriausybei už atsisakymą pripažinti Rusijos smurto politiką Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse, bet kartu pabrėžiame, kad pasyvus nepripažinimas Baltijos šalių įjungimo į Sovietų Rusiją nėra pajėgus sulaikyti budeliško Maskvos smurto prieš Baltijos šalių žmones.

Sovietų Rusija savo besočia ekspansijos politika šiandien yra mirtinai pavojinga ne tik silpnoms tautoms jos pasieniuose, bet darosi vis labiau pavojinga ir mūsų naujajai tėvynei Amerikai, kurios gynimui nuo mūsų priešų mes, Amerikos lietuviai, abiejuose pasauliniuose karuose sudėjome gausią kraujo ir prakaito auką ir kurios saugumas mums visiems yra brangus. O Amerika negali būti saugi ir tikra dėl savo ateities, jei šimtas milionų žmonių įvairių tautybių Europoje ir šimtai milionų žmonių Azijoje bus palikti Rusijos pajungti, kurstomi prieš Ameriką ir verčiami įsikinkyti į rusišką karo mašiną žūtbūtinėms imtynėms su Amerika.

Todėl mūsų kova už Lietuvos laisvę šiandien nėra izoliuota. Mes esame dalyviai vis labiau ryškėjančios didelės, pasaulio masto laisvės kovos prieš moderniškų laikų vergiją—bolševizmą, kurs atstovauja istorijoj retai užtinkamą juodžiausią reakciją ir nacionalistinį šovinizmą, pridengtą veidmainiškais komunizmo šūkiais.

Mūsų kova už Lietuvos laisvę šiandien yra kova prieš priespaudą ir vergiją, už demokratiją ir tautų bei asmens laisvę. Tik pašalinus totalitarinę Maskvos tironiją Lietuvos, kaip ir kitų Rusijos pavergtų tautų žmonės galės atgauti saugumą, gerbūvį ir pagrindines pilietines laisves. Todėl ir mūsų neatlaidi kova už už Lietuvos išlaisvinimą turi būti vedama bendrai su visais laisvę mylinčiais žmonėmis Amerikoje, ypač derinant ją su tais Amerikos piliečiais, kurių kilmės kraštai yra rusų pavergti, kviečiant juos dėtis į bendrą kovą.

Būdami visa širdimi prisirišę prie Amerikos pilietinių laisvių, kurias garantuoja mums šios šalies konstitucija, mes vieningai pareiškiame, kad kovojame už Lietuvos nepriklausomybę ne tam, kad Lietuvoje susikurtų diktatoriškas režimas, bet kad Lietuvos žmonės turėtų pagrindinę demokratinę teisę patys tvarkyti savo gyvenimą ir laisvuose rinkimuose išsirinkti šalies valdžią.

Amerikos Lietuvių Kongresas kreipiasi į mūsų brolius lietuvius, suklaidintus Rusijos bolševikiškos propagandos, ir kviečia juos nusigręžti nuo imperialistinės Sovietų Rusijos melų ir grobimo politikos ir dėtis į bendrą lietuvių tautos kovą už laisvę.

Amerikos Lietuvių Kongresas, reikšdamas nepalaužiamą mūsų viltį į Lietuvos laisvą ateitį, su skaudžia širdimi siunčia užuojautą broliams, pasmerktiems mirti Rusijos vergų stovyklose, sveikina mūsų kenčiančią ir kovojančią tautą rusų okupacijos junge, sveikina iš tėviškės išblokštus Mažosios Lietuvos lietuvius ir po visą pasaulį išsiblaškiusius politinius emigrantus ir kviečia visus lietuvius, kur jie bebūtų, tikėti ir kovoti už laisvę. Laisvė laimės.

18 U. S. LAKŪNŲ IŠGELBĖJO

Hamilton, Bermuda. — Lapkričio 20-tą kanadiečių destrojeris "Haida" surinko iš jūros 18 amerikiečių lakūnų.

Lapkričio 16-tą U. S. B-29 nukrito jūron ir sudužo. Du lakūnai žuvo, o 18 net 79 valandas išsilaikė guminėse valtelėse, kurias jiems atgabeno ir numetė kiti lėktuvai. Vandenynas buvo neramus, jiems teko grumtis su milžiniškomis bangomis ir alkiu. Troškulį malšino lietaus vandeniu.

Destrojeriui atgabenus į Kindley oro bazę, kai kurių lakūnų padėtis buvo tokia, kad jie negalėjo paeiti. Kai kurie dar randasi ligoninėje.

SUSEKĖ SĄMOKSLĄ NUŽUDYT PREZIDENTĄ

Ankara, Turkija. — Lapkričio 17-tą turkų vyriausybė paskelbė, kad išaiškintas sąmokslas nužudyti prezidentą Ismet Inonu, 65 metų amžiaus. Į sąmokslą įsivėlę trys taip vadinamos tautos partijos lyderiai ir parlamento atstovas gen. Sadik Aldogan. Inonu prezidentauja trečiąjį terminą.

Washington.—Lapkričio 18-tą U. S. vice prezidentas Alben S. Barkley susituokė su Mrs. Carleton S. Hadley. Sutuoktuvės įvyko St. Louis, Mo.

Detroit, Mich.—Lapkričio 19-tą didelis lėktuvas, gabenęs keturis tonus kalėdinių žaislų ir dovanų, nukrito rezidencinėj sekcijoj, sudužo ir užsidegė. Žuvo 3 asmenys, kiti 4 sužeisti.

Kiekviena prarasta valandėlė jaunystėje yra nauja nelaimės proga ateityje.—Napoleonas.

Skauda širdį pasilikusiems tremtyje, kad jų dar niekas nepakviečia. Lietuvi, ar atlikai pareigą, ar išgelbėjai nors vieną tremtinį? Informacijas teikia ir garantijų blankas siunčia United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Vincas Kudirka

(1858-1899)

Vincas Kudirka gimė 1858 metų gruodžio mėn. 31 dieną Paežerių kaime, Vilkaviškio parapijoj. Jis buvo ūkininko sūnus ir iš mažens augo, kaip ir kiti tėvo močiutės sūneliai. Trejus metus pasimokęs Paežerių pradžios mokykloje, jis įstojo į Marijampolės gimnaziją. Nuo pačios pradžios ligi galo jam mokslas labai sekėsi. Pasirodė Vincas esąs labai gabus ir uolus. Dar Paežeriuose pats buvo pasidaręs griežtuvą (skripką) ir nuolat juo čirpindavo. Marijampolėje paskum nusipirko tikrą griežtuvą ir išmoko gražiai groti.

Tuomet pradžios mokyklose ir gimnazijose mokslas buvo dėstomas rusų kalba. Tačiau Marijampolės gimnazijos mokiniai stengdavosi išmokti ir lenkiškai. Išmokę ir kalbėdavo savo tarpe lenkiškai. Lenkiškai tuomet stengdavosi kalbėti visi, kurie tik buvo kiek mokslo išėję. Toki jau nenorėdavo pasirodyti moką lietuviškai ir manydavo ponaičiai esą. Lenku ir ponaičiu veikiai pasidarė ir Vincas Kudirka.

Pabaigęs šešias klases, įstojo į kunigų seminariją Seinuose, bet jos nebaigė: iš antro kurso sugrįžo atgal į Marijampolės gimnaziją—septintąją klasę.

Baigęs gimnaziją, 1881 metais įstojo į Varšuvos universitetą daktarų mokslo eiti. Varšuvoje Kudirka susibičiuliavo su lenkais. Lenkai džiaugėsi ir didžiavosi tokiu gražiu, be galo linksmu studentu, mokančiu gražiai šokti, puikiai groti, dailias eiles sakyti.

Vienok staiga įvyko jame atmaina: iš sulenkėjusio jaunikaičio ūmai pasidarė karštas lietuvis. Apie savo atsivertimą Kudirka savo raštuose štai ką sako:

"Gavau 'Aušros' Nr. 1. Ėmiau skubiai vartyti ir . . . neatsimenu jau visko, kas man paskui darės . . . pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių į sieną savo kambatėlio . . . rodos, girdėjau Lietuvos balsą: 'O tu, paklydėli, kur ligi šiol buvai?'. Paskum pasidarė man taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo apsiverkiau. Paskum pripildė mano krūtinę romi, smagi šilima . . . Pasijutau užaugęs, didis, galingas: pasijutau lietuvis esąs" . . .

Nuo tos dienos Vincas Kudirka pasiryžo neapleisiąs Lietuvos ir dirbsiąs jos naudai. Ir smarkiai jis jai dirbo visą savo tolesnį gyvenimą—ligi pat grabo lentos.

1885 metais Kudirką ištiko baisi nelaimė—jis buvo žandarų suimtas, į kalėjimą įdėtas ir iš universiteto pavarytas. Daug jis padėjo rūpesčio ir daug iškentė vargo, kol vėl į universitetą buvo priimtas.

Bėdos, vargai, nelaimės ėste ėdė jo silpną sveikatą. Pagaliau jis pateko į baisiausiojo žmogaus priešo—džiovos nagus. Dar Varšuvoje jam bėsant, pasirodė plaučių džiovos pradžia.

1889 metais baigęs universitetą, Kudirka sugrįžo į Lietuvą, apsigyveno Šakių miestelyje ir ėmė daktaro darbą dirbti—žmones gydyti.

1895 metais Kudirka vėl pakliuvo į žandarų nagus. Sunkiai jau sergantį ligonį žandarai per dulkes ir duobes nugabeno į Kalvarijos kalėjimą. Jiems bevežant, Kudirka apalpo. Tas suėmimas ir kalėjimas taip pat nemaža jam sveikatos suėdė.

Po to Vincas Kudirka gyveno dar ketverius su viršum metus. Paskutinius pustrečių metų savo amžiaus jis gyveno Naumiestyje. Čia jis atidavė savo dūšią Dievui ir apleido šią ašarų pakalnę 1899 m. lapkričio mėn. 16 dieną.

Vincas Kudirka gyveno sunkiose lietuvių dvasios vergijos dienose: lenkai jau buvo išplatinę mūsų krašte savo kalbą, būdą, papročius. Lietuvių kalba, tas didžiausias tautos turtas, kurio nustojus tauta nustoja ir gyvenimo, jau nyko.

Vincas Kudirka su nepaprastu pasišventimu, energija ir darbštumu stojo į darbą ir visą savo gyvenimą, ligi paskutiniosios, dirbo Lietuvos ir jos žmonių naudai.

"Auszrai" sustojus eiti, 1889 metais, Tilžėje pradėjo eiti "Varpas", kurio vardas ir pradžia pridera Vincui Kudirkai. Į "Varpą" Kudirka įdėjo visą savo sielą ir dvasią jam jis dirbo, dėl jo vargo ir gyveno. Kiekviename "Varpo" numeryje galima rasti daug jo įvairiausio turinio raštų, eilių, straipsnių. Norint pažinti Vinco Kudirkos, to mūsų dvasios milžino darbus, reikia skaityti jo raštai. Jo raštų yra šeši didoki tomai.

Rašė Kudirka baisiose sąlygose: šalia lovos buvo įtaisytas tam tikras geležinis virbalas. Kai parašydavo kokį lapą, tuoj ir persmeigdavo. Čia pat gulėdavo ir degtukų dėžutė. Tatai darydavo, kad galėtų, užėjus kratai, tuoj vienu akimirksniu sudeginti savo darbą. Durys visados būdavo užrakintos, ir nieko neįsileisdavo, kol patirdavo, kas nori įeiti.

Apie Kudirką teisingai galime pasakyti: "Nuvargintame silpname kūne gyveno nepaprastai stipri dvasia." Net ir kai jo gyvenimo dienos buvo jau suskaitytos, jis nesustojo dirbęs: vertčia Mickevičiaus raštus į lietuvių kalbą. Bet išversti nebesuspėja. Mirė.

Kiek jis yra atlikęs mūsų tautos atgimimo darbų, sunku ir aprašyti: jis kūrė mūsų literatūrą, skynė takus mūsų muzikai, kėlė Lietuvos švietimą, ūkį, pramonę, prekybą. Norėdamas savo tautiečiams įkvėpti tėvynės meilę ir įtraukti juos į kovą dėl geresnės ateities, jis verčia į lietuvių kalbą geriausiųjų pasaulio rašytojų dramas, kur yra gyvi šios meilės ir kovos pavyzdžiai. Kitais savo vertimais Kudirka perkelia mus į tuos laimingus Mindaugo ir Kęstučio laikus, kai Lietuva buvo galinga, nepriklausoma valstybė, supažindindamas mus su mūsų protėvių gyvenimu, papročiais, jų Lietuvos meile ir kova dėl jos, kad ir mes sekdami tų dvasios galiūnų pavyzdžiais ir pasisemdami iš praeities stiprybės, kovotume, kaip ir jie kad kovojo už mylimą savo šalį.

Žymią Kudirkos raštų dalį užima satyros, eilės ir kiti prozos dalykai. Kudirkos eilės ir proza yra neapsakomas mūsų raštų turtas: čia skamba be galo didelė pavergtos tautos meilė, noras pataisyti jos ydas, atidaryti jai akis, išsklaidyti tamsybes . . .

Vincas Kudirka buvo Lietuvos didvyris.

LABORA

Kol jaunas, o broli, sėk pasielio grūdus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kūns ima stingti, dvasia susnūdus,
Vėlu juk prie darbo: nesėsi, nepiausi.

Kol dega krūtinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Kol da idealais, brol, besigėrėsi,
Siek prie idealo, tik doro ir aukšto,
O skubink! Paskui tu . . . jų išsižadėsi
Dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto.

Gyvenimo knygą skaityk laps į lapą,
Nestodamas, kad, kartais į tinginius kliuvęs,
Tu nesupelėtum ir neitum į kapą
Be likusio ženklo: kad žmogumi buvęs.

Ojeigu apilsi sunkiam darbe savo
Ir, nykstant spėkom jau, nuliūsi, nerimsi,
Tai žvilgtelk į darbą jaunų draugų tavo—
Vienoj akimirkoj iš naujo atgimsi.

Vincas Kudirka

LITHUANIAN LITERATURE

By PRANAS NAUJOKAITIS

(The End)

Only after 1904, liberty of press having been restored to the Lithuanians and the restrictions of political oppression having got less perceptible, does literature become a cultural achievement to be developed and fostered for its own sake. Now it is not sufficient any longer to lead on with patriotic cries, but a search for a deeper national tenor is started—a search for the Lithuanian peculiarities of form and psychological features. In the field of form writers are now guided by the vast number of possibilities, furnished by the original means of portraying, found in Lithuanian folklore, and its great variety of symbols, while the disclosure of the mental features of the ethnically sound country-folk, untouched by strange influences, as well as the phenomena of Lithuanian nature become the vital source of literary subjects. Working along these lines Vincas Krėvė-Mickevičius (born in 1882) writes a number of notable romantic and realistic works. The elementary, intuitive and revolting spirit that characterize the personages of his plays—the romantic heroes of his "Dainavos šalies senų žmonių padavimai" (Legends of Old People of the Country of Dainava"), women against the background of tales of past centuries; his Šarūnas, realizing the idea of the Lithuanian State of prehistoric times in a dramatic play of two volumes of the same title; Duke Skirgaila, the gloomy ruler who finds himself at the fatal cross-roads of the state and nation; the numerous personages of his historiosophic play "Likimo keliais" ("On the Road of Fate") make them Byron-like and appealing to Lithuanians and foreigners alike, whereas his collection of realistic tales and novels, portraying primitive country life and spirit, deserve to be translated into the great universal languages.

Some time earlier Jonas Biliūnas (1879-1907) who died young, and then Antanas Vienuolis (born in 1882), adhering to the realistic type, produce wonderful pictures of melancholy Lithuanian life, whereas Ignas Šeinius (born in 1889), like Hamsun, penetrates into Lithuanian nature and soul and creates capital ethnic characters.

National life deepening and branching out, individual motifs begin dominating Lithuanian literature. This is particularly evident in poetry. Having become apparent before and during World War I, this type of literature becomes more significant still in the early years of independent life (1920-1930). New motifs are expressed in contents and form. The west European literary movements that have already been in search of new ways, arouse a lively echo in Lithuanian literature. Not only futurism and expressionism but other extreme currents as well find disciples in Lithuania. Often though the poets divert into extreme formalism, but very storminess of these currents expresses itself in action like a mighty spring wind, both purifying the stale literary atmosphere and striking spirited creative sparks. Thus a certain experimental period is succeeded by a wonderful literary growth and bloom.

In the field of poetry mention must be made of the futurist Kazys Binkis (1893-1942), editor of the literary periodical "Keturi vėjai" (Four Winds"), who gained a reputation for his musical lyrics and successful futurist experiments ("Šimtas pavasarių"—"A Hundred Springs"); the symbolist Balys Sruoga (1896-1947) whose poetry is notable for the elementary love of his country, his musical playfulness and styling as well as for his peculiar poetic licence of form and disregard for classic conventional styles; and, at last but not least Faustas Kirša (born in 1891) whose poetry starts with waves of playful, individual feelings and passes over to deep, philosophic lyrics such as hymns on the universe and prayers of the earth.

Of epochal importance, however, is the symbolist Vincas Mykolaitis-Putinas (born in 1894). While others are engaged in the search for new poetic form, he devotes all the vigour of his talent to conventional classic versification, attaining unsurpassed perfection and variety, reaches down into the very depths of his mutinous soul, the soul of a struggling individual, and emerges triumphant with most exquisite poetic blossoms. His greatest vigour and widest genius is displayed in his romantic collection of poems "Tarp dviejų aušrų" ("Between Two Dawns"), in which the aroused emotions of the poet speak out in [illegible] merits must [illegible] country. Having distinguished himself in every field of poetry and occupied a distinctive place as a prominent critic of literature, he greatly influences the young generation of poets who have been brought forth by Independent Lithuania.

Neoromanticism and neosymbolism have struck deep root in all the modern poetry of the Lithuanians. Keeping to the models of Putinas, Sruoga, Binkis, and Kirša; backed by the symbolism and concrete examples of flowery style used in folk-poetry; moreover, feeling down into the depths of the spiritual life of a Lithuanian and the mystic relations between man and nature, most of our new poets have produced works of no mean success.

Among the younger modern poets a foremost place must be given to the symbolist Bernardas Brazdžionis (born in 1907), the heroic creator of majestic cosmic images, prophetic psalms, and patriotic elegies. Besides him mention must be made of the poet Jonas Aleksandriškis-Aistis (born in 1904), who has a wonderful talent for portraying the melancholy of the subtle scenery and the gentleness of the fields and meadows of Lithuania as well as expressing kindly individual emotions, and of Antanas Miškinis (born in 1905), a representative of refined patriotic lyrics that touch the very heart of the nation. But the list of modern Lithuanian poets would not be complete if we did not mention Stasys Santvaras, Kazys Inčiūra, S. Neris, Benys Rutkūnas, H. Radauskas, Vl. Prosčiūnaitė, Kazys Bradūnas, and others, who have grown up in the shadow of a mature nation and entered the road of independent work with vigorous talent.

Separate mention must be made of Jurgis Baltrušaitis (1873-1944) who started writing in Russian and gained world renown with his symbolic lyrics. Shortly before his death he wrote four books of poetry in Lithuanian. His poetry is marked by a splendid interpretation of the deep mystic relation between man on the one hand and nature and the universe on the other hand as well as by a wonderfully subtle musical harmony. Although he spent much of his life in foreign countries and was strongly affected by the culture of both the East and the West, he preserved peculiar Lithuanian features and a typically Lithuanian spirit, imbibed in his native country and so notable in the poetry of today. His stanzas and books like those of the contemporary poets throb with the Lithuanian spirit and an independent, original attitude, grown out of the melancholy of his native country, and an infinite longing. They are the voices of Lithuanian hearts, but in the meantime speak for all other civilized people as well. It may be offered as a confident suggestion that modern Lithuanian lyric poetry may be given a place beside the poetry of great nations and even enrich universal literature through its original form and spirit.

But the growth and flourishing of other forms of Lithuanian literature was also wonderful during the period of independent life in Lithuania.

The writer Putinas already referred to wrote a psychological novel "Altorių šešėly" ("In the Shadow of Altars"), thus giving the modern Lithuanian novel a model start. From 1930 onward a considerable number of works of original, polite literature used to appear in the book market every year, not to mention the many literary productions printed in literary and cultural periodicals. Short stories and tales, mostly rather perfect in form, enjoyed great popularity, but novels were also numerously represented. We have quite a wealth of story-tellers and portrayers: Jurgis Savickis, Antanas Vaičiulaitis, Juozas Grušas, Juozas Paukštelis, Vincas Ramonas, Stepas Zobarsas, Stasius Būdavas, Nelė Mazalaitė, Jurgis Jankus, Vytautas Tamulaitis, and a whole number of older and younger writers of polite literature.

Just as symbolism dominates poetry, so impressionism, neorealism, and [illegible] poetry and fiction. The repertory of the Lithuanian drama theatre needing a considerable number of dramatic plays, many authors tried their pen at them. The most productive writer of dramas is Petras Vaičiūnas who devotes himself to the sound, creative powers of the nation and the morally strong village. Besides him Binkis distinguishes himself in this field of literature, but the most vigorous of all must be considered Balys Sruoga. In his plays "Milžino paunksmė", Radvila Perkūnas", "Baisioji naktis", "Leonas Sapieha", "Apyaušrio dalia", "Pavasario giesmė" ("The Giant's Shade", "Radvilą Perkūnas", "The Terrible Night", "Leonas Sapieha", "The Luck of Apyaušris", "Spring Hymn"), and others prove Sruoga to be a splendid weaver of both the comic and the tragic, and a unique portrayer of live people, seen in a changing world against the background of history and tinted with lively realistic colours. The lyric aspect of his dramas makes them difficult to perform on the stage, but their literary value is extraordinarily great.

Concluding this brief survey of Lithuanian literature it must be said that only independent life furnished the necessary conditions for the Lithuanian creative genius to manifest itself and thrive successfully. The Lithuanian nation has always been rich in creative powers, but the drawback is that for a long period of time the Lithuania community consisted mostly of country people, for whom more complicated compositions were hardly accessible. Maybe this was the reason why great Lithuanian writers like the romanticist Adomas Mickevičius, the essayist O. Milašius, and the great symbolist Jurgis Baltrušaitis went to live or spent long years abroad and presented the nations that had given them a home with rich literary gifts. And how many talented writers of Lithuanian extraction have not been traced yet? For the Germans Sudermann and imanuel Kant, the Poles Krashevsky and Syrakomia, and the Russian Dostojevski were of no other than Lithuanian descent.

To-day the Lithuanian nation is sufficiently mature to step forward and to say a word of its own. Let us approve of the opinion of the world-wise poet Jurgis Baltrušaitis: "The creative spirit of our nation may enrich the spiritual treasury of mankind, because it has acquired a distinct mission of its own in the course of ages."

(Living in Freedom)

UŽSISAKYKITE SAVO VAIKAMS

Vienintelį Mėnesinį Mažųjų Laikraštį

EGLUTĖ

Leidžia LIETUVŲ KATALIKŲ INSTITUTAS

Redaguoja: Vytas [illegible]

EGLUTĖS 1 nr. išeina šiais metais prieš Kalėdas.

EGLUTĖ bus lietuviško žodžio mokykla visame laisvame pasaulyje.

EGLUTĖ jungs visus lietuvių vaikus į vieną šeimą, augančią Lietuvos laisvei ir gerovei.

EGLUTĖ duos gražios vaikų literatūros—apysakų, pasakų, aprašymų, poezijos; didžiųjų žmonių biografijų; istorijos ir geografijos raštų apie Lietuvą, Ameriką ir tuos kraštus, kur tik yra bent viena lietuviška šeima.

EGLUTĖJE bendradarbiauti kviečiami mėgiamiausi vaikų ir kiti rašytojai ir auklėtojai-pedagogai.

EGLUTĖJE bus korespondencijų, galvosūkių, juokų, pačių skaitytojų kūrybos skyriai.

EGLUTĖ bus iliustruota vaizdais iš Lietuvos, kitų kraštų, iš moksleivių gyvenimo ir mūsų dailininkų paveikslais; kiekvienas numeris turės naują viršelio paveikslą.

EGLUTĖS prenumerata: Amerikoje metams—$3.00; kitur—$3.50. Atskiras numeris 30 centų. Mokykloms, grupėms ir platintojams už 10 apmokėtų prenumeratų viena duodama dovanų.

EGLUTĖS adresas: B. Brazdžionis, 107 Concord St., Lawrence, Mass.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalų Darbų aprašymą; laiškus Apaštalų; Šv. Povilo, Šv. Jokūbo, Šv. Jono, Šv. Judo ir gilųjį ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškyti. Jie yra labai išsiilgę lietuviškų knygų. Stipriais audeklo apdarais $3.00; popieriniais viršeliais—$2.00.

ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary). Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai Kiekvienai Dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

"MIRTIES KOLONA." Antano Tolio. Rašyta NKVD rūsiuose, tardymų kambariuose ir kalėjimuose išlietu krauju. Tai kaltinamasis aktas bolševizmui, didžiausiam žmonijos priešui. 252 puslapių. Kaina 1 doleris.

KATEKIZMAS Anglų ir Lietuvių Kalbose. Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Šeštoji laida. Kaina 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau. Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

FUNDAMENTAL DECLARATION

ACCEPTED NOVEMBER 5, 1949

The Lithuanian American Congress representing by duly elected delegates the preponderant majority of Americans of Lithuanian descent or extraction, reiterates its constituency's devotion to the principles enunciated in the American Declaration of the United States, the Wilsonian Fourteen Points, the Atlantic Charter, the Four Freedoms, the Truman Doctrine, the the Universal Declaration of Human Rights, the Convention for the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, the objectives of the United Nations Charter and North Atlantic Pact.

Firmly espousing the inalienable rights of men and nations, the principle of equality of men and races, the right of all peoples capable of self-government to pursue individual happiness and to develop their creative national talents in freedom under a representative form of democratic government, the sovereign equality of states, large and small, and international cooperation under the rule of reason, of justice, and of law, the Lithuanian American Congress carefully reviewed the evens of the past decade and the deplorable state of international affairs at the close of the year 1949.

In old Europe, the cradle of modern civiliation, a major half of the continent lies under the sway of lawless rule by a group of conspirators established in the Kremlin of Muscovy who had extended their police state regime over formerly independent peoples of the Western Christian community of nations. The march of lawlessness and aggression initiated by Hitlerite Germany in partnership with Soviet Russia, has submerged in bondage the easternmost representatives of Western Civilization and Democracy who had for centuries past defended Europe from barbaric onslaughts, to wit Lithuania, Poland, Latvia, Estonia, Ukraine, Romania, Bulgaria, Hungary, Albania, Yugoslavia, Czechoslovakia, and parts of Austria and Germany. Human rights are totally extinct in all of these countries. Western Christian religions are being forcibly eradicated in the Baltic States and the Ukraine, freedom of religion is constricted in other countries and formerly independent Christian Churches are being subverted to serve the interests of the Communist Party and its political police. Living standards of the subjects peoples are lowered below the meagre standards of Eurasian Russia. Millions of innocent people are being starved to death in slave labor camps of Arctic Russia under a [illegible] of incessant Gestapo [illegible] of the best fighting [illegible] are being molded into a mass of robots trained to destroy their own peoples and their friends of the Western World.

Resistance to Communist enslavement first exemplified by heroic Finns in a defensive open war and taken up, in underground resistance at first and in guerrilla operations later, by gallant Lithuanians, Latvians, Estonians, Ukrainians and Poles, failed to evoke a world-wide understanding of the aspirations of these champions of the Atlantic Charter. The Great Democracies failed to champion the principles enunciated by themselves during World War II, and brave bands of patriots abandoned by the signatories of the Atlantic Charter, are facing extinction in their lone Fight for Liberty against the armed might of Soviet Russia sustained by Lend-Lease. Nevertheless, underground resistance survives in the Baltic States, Poland and the Ukraine, and is in the pangs of birth in other Communist-dominated European nations east of the Stettin-Trieste line.

In Asia, the most populous continent lies prostrate in convulsions. Militant Communism is completing the subjugation of China and rearing its ugly head in other parts of the continent. The Sun of Freedom which had brightened the Asiatic horizon in 1945 is obscured, is setting under the hammering blows of Lend-Lease arms wielded by hosts directed by Moscow-trained conspirators. Unfortunately, the peoples which had recently gained their freedom at the hands of Western European and American Powers, evince a deplorable lack of understanding of the Communist conspiracy and its methods, and heedlesly profess their "neutrality."

On other continents, the situation is more promising, even though poverty and exploitation present a dangerous contingency not to be ignored by United Nations of the non-Soviet world.

In our own country, people are recovering from their short-artificially fostered "love Russia" complex and are awakening to the Communist menace to American security, to American ways of life, and to international peace. The American reawakening is occasionally attended by outbursts of intemperance. Nevertheless, civil rights are imperiled nowhere in the United States, and there is every indication that Communist conspirators will be ultimately eliminated from the seats of power in the national Government and in labor Unions.

The current international confusion is the heritage of the political errors and maladjustments of the fateful conferences of Tehran, Yalta, and Potsdam. Abandonment of the Central-Eastern European and Chinese Peoples, the Siege of Berlin, the veto-ridden United Nations, the huge armaments outlay the price for the ill-advised arrangements imposed by Stalin on gullible Western statesmen, constitutional representatives and servants of the American and British Peoples who posed as "Chiefs of State" at the ill-fated conferenced. The secret political decisions were never submitted for ratification, and were never ratified, by either the Senate of the United States or the Parliament of the United Kingdom. The Soviet Union itself had already violated and repudiated the letter and the spirit of the Yalta and Potsdam agreements.

THEREFORE, the Lithuanian American Congress respectfully submits to the President, Secretary of State, and Members of Congress of the United States:

That the Government of the United States rescind in toto the unratified political decisions of Tehran, Yalta and Potsdam conferences, which were nullified by Soviet violations;

That, having abrogated the said unratified maladjustments, the Government of the United States reaffirm its determination to reconstitute Peace in conformance with the principles of the Atlantic Charter applied to the friends and former foes alike, pursuant to the Declaration by original United Nations of January 2, 1942 and the Russian adherence to [illegible] dem and the United States in 1942;

That the Government of the United States insist on the sanctity of treaties, much advertised by Soviet spokesmen since 1939, by demanding that the Soviet Union honor its international treaty obligations under the Peace Treaties and Nonaggression and Friendship Pacts concluded by the Soviet Union with the Republics of Estonia, Latvia, Lithuania and Poland in the period of 1920-1938, and withdraw the Russian occupation forces and police-party apparatus from said States;

That the Government of the United States take cognizance of the existing threat to international peace and security in consequence of the armed struggle continuing in the Russian-occupied Baltic States and in the allegedly "sovereign" Ukraine, a member of the United Nations, and invoke applicable provisions of the United Nations Charter as a dutiful member of the United Nations and a permanent member of the Security Council.

That the Government of the United States reaffirm its policy enunciated on July 23rd, 1940, regarding the devious policies and predatory activities of the Soviet Union as part of a deliberate attempt to annihilate the political independence and territorial integrity of the Republics of Lithuania, Latvia and Estonia, and, taking further cognizance of the barbarous Soviet policies applied against the Baltic Peoples, invoke the aid of the United Nations in stopping the crime of Genocide being perpetrated by the Government of the Soviet Union and its single ruling party.

THE MAGNITUDE OF FRATERNALISM

What has fraternalism done and what can fraternalism do for its members, their families, their community and their country?

Why do you and I belong?

Why have we maintained our interest all through life?

Do you believe that you can live a fine unselfish and prosperous life without association with others and without contributing some good to your neighbors, your fellow-men and your country?

Why do all the States in the Union and the Federal Government exempt all Fraternal Insurance Associations from income tax and other forms of taxes?

The answers to these questions are evidently as follows: Fraternalism generally is recognized by our law-making bodies as beneficial to our citizenship, it affords an opportunity for our citizens to live together in harmony; opportunity to serve their community, city and state, and to generally make better citizens. Our nation and its various states have recognized fraternal organizations as public benefactors, as necessary component parts of a great democracy. Fraternal organizations teach democracy, religion, patriotism and loyalty. Many members who have taken an active interest and have accepted appointments on committees and have been sufficiently interested to aspire to an office in the Woodmen of the World, or other fraternal organizations, have become business executives, governors of various states, senators, judges or other high public officials.

Men and women in a great democracy, such as ours, where each individual has the opportunity of reaching the top in the business world of his chosen business or profession has been afforded his first opportunity through some Fraternal Association. Business, whether it be commercial or professional, must first come from those with whom you are acquainted or from favorable recommendations by our acquaintances and friends.

It has been and can be used as an effective means of making new friends, new acquaintances, new customers, new clients and new patients. Fraternalism offers to all young men and women in business or professional life, these opportunities and advantages, together with the opportunity to demonstrate to others their leadership; opportunity to develop confidence in themselves and to prove to others their sincerity and ability in their respective business or profession.

—C. C. Hall in the Pacific Woodman

WHAT MONEY BUYS

You don't buy a newspaper—you buy news.

You don't buy glasses—you buy improved vision.

You don't buy an awning—you buy shade.

You don't buy life insurance—you buy education for your children, payment of the mortgage on your home, a life income for your wife.

Better Business Bureau

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Paone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltusevičius, Dv. Vad., 1708 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 52 G St., So. Boston, Mass.
Vincas T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Petras J. Karašauskas, Iždininkas, 13 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis K. Venslovas, Iždo Globėjas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, O.
Vincas Ahromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Matas Zujus, Redaktorius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.
Pranas Katilius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa.
Vincas Grieštaraitis, 84 Division Street, Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Crary Avenue, Binghampton, N. Y.
Pranas Andrulionis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn.
Kazys D .Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois.

TEISMO KOMISIJA

Juozas Batvinskas, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Petras Medonis, 9030 Beverly Court, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa.
Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Kun. Vytas Žemaitis, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna.
Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Jurgis Plitnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa.
Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Valley, Illinois

THE JUVENILE MARKET

It was evident at the recent convention of the National Fraternal Congress in Washington, D. C. that juvenile work is assuming added importance in the eyes of the leaders of the fraternal system, and is getting more consideration from them.

The State Congress Section sponsored a breakfast meeting, at which time common problems pertaining to the juvenile phase of the business were discussed. The Congress provided a speaker on the subject at their noon session; the Fraternal Field Managers' Association had a successful director of juvenile work on their program; and the Presidents' Section heard of the work of a national organization for helping young people to live happier and better lives.

Uniting the two purposes of fraternalism, these speakers demonstrated the roles which the system can and should play in the American scene. Fraternalists want to do their share in making life both morally and financially safe for the future citizen, and, being fraternalists, they have available two tested means for insuring this end.

Through the lodge system they can help and guide their children, and through the life insurance system, they can guarantee a financially secure future for them.

Being human, the field worker is not in the life insurance business just for fun. He likes to eat, and so also does his family. Many a salesman has ignored the juvenile market because he can see profits mounting higher in another direction. This blind-spot, however, is gradually gaining sight, for societies are making it more profitable for the salesman to write the juvenile certificate, and, more than that, the object lesson disclosed by the man who has been serving the children of his community is a striking one.

The salesman who is greeted by his prospect with the comment, "Oh, Mr. X is our insurance man. He's been taking care of us since we were babies," points up the fact that such a salesman has a continual source of prospects ready-made for him.

His sales arguments moreover, are not hard to find. They are self-evident. Metropolitan statistics show that the cost of bringing up a child in an American family of moderate income has risen 50% in the last decade, making the need for setting aside comparatively small sums over a long period for the future of the child more imperative than ever before.

This increased cost includes that for an education. In what easier way could a father prepare for the paying of educational bills than by insurance? Parents today need not be sold as in former days on the benefits of an education for their children. They read the statistics in the daily papers and magazines, and know that the odds for success stand predominantly higher for those with a college education than for those with only a grammar school or even a high school training. They know that it pays to go to college—and how well they know that someone must pay for that college education! It remains only for alert salesman to produce his good plan for savings for this purpose. The need is there and the means for supplying the need is likewise there.

The arguments for juvenile insurance are those which appeal to parents. It teaches their child thrift and a sense of responsibility. It insures their child's insurability and gives him the lowest rate possible. It is a gift from the parents of incalculable value enduring for many years.

From the point of view of the benefit to the parents themselves, insurance on the child can mean much to them and to the other children in the family in case of death with its resulting expense, perhaps at a time when the father can ill afford the costs occasioned by the tragedy.

All in all, promotion of juvenile insurance combines ease of selling with altruistic service.

(The Fraternal Field, November, 1949.)

PROCRASTINATION

A fact which is dramatized is long remembered, such as the one found on a recent bulletin from Kansas City, Mo. "The greatest stumbling block in any man's path is not laziness of fear, but a low-necked, short-skirted, enamel-faced, rose-scented, diamond-decked vamp called — TOMORROW."

—The Co-Operative Merchandiser

KIEKVIENAS LIETUVIS SKAITO

Vienintėlį Pasaulio Lietuvių Kultūros Žurnalą

"AIDAI"

Nuo Spalių 4, 1949 Metų Mėnesinį Kultūros Žurnalą

"AIDAI"

perėmė leisti

Lietuvos Pranciškonai Amerikoje

AIDAI yra vienintėlis mėnesinis mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo žurnalas.

AIDAI žadins tautinės kultūros kūrybą ir skelbs jos laimėjimus.

AIDAI burs aplink save visas mūsų tautos intelektualines, menines ir religines pajėgas.

AIDAI iki Naujų Metų bus leidžiami Vokietijoje, nuo sausio 1, 1950—Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

AIDUS redaguos redakcinis kolektyvas, sudarytas iš žymių lietuvių mokslininkų, rašytojų ir kitų kultūrininkų. Vyriausias redaktorius—rašytojas Antanas Vaičiulaitis.

AIDŲ prenumerata metams: Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Pietų Amerikoje, Meksikoje ir Ispanijoje—$5.00; Kanadoje—$5.50; kituose kraštuose—$6.00. Atskiras numeris JAV—50 centų, kituose kraštuose 55c.

AIDŲ redakcija: Ant. Vaičiulaitis, 2087 N. Main Ave., Scranton 8, Pa.

AIDŲ administracija: AIDAI, Kennebunk Port, Maine. Tel. 5.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4-TOS PENNA APSKRITIES KUOPŲ DĖMESIUI

Metinis LRKSA 4-tos Penna apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 18, 1949, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Pittston, Pa.

Pradžia 2 P. M.

Jau laikas prie to svarbaus susirinkimo ruoštis. Kaip žinote, metiniam apskrities susirinkime valdybos pareigūnai išduoda visų metų veiklos raportus. Iš tų raportų paaiški, kiek per metus turėta pajamų, išlaidų ir kokiems tikslams išleista.

Metiniam susirinkime taipgi yra renkama nauja valdyba ir nustatomi ateities veiklos planai.

Reikia pastebėti, kad mūsų 4-toji apskritis yra didžiausia visoje mūsų organizacijoje. Joje priklauso apie 30 kuopų. Vienok dar yra kelios šiame rajone kuopos, kurios prie apskrities nepriklauso. Artinantis metiniam susirinkimui kviečiame ir šias kuopas prisidėti. Duoklės yra mažos, o nauda yra didelė. Didesniam skaičiui kuopų dalyvaujant apskrityje galima daugiau nuveikti.

Mūsų apskritis rūpinasi savo organizacijos reikalais, šelpia suvargusius narius ir sulig išgalių remia kitus mūsų tautos reikalus. Apskritis yra prisidėjus stambiomis aukomis prie nelaimingųjų Lietuvos tremtinių šelpimo siunčiant savo aukas per BALF'ą; savo aukomis remia Lietuvos nepriklausomybės atkovojimo akciją, taipgi prisideda prie kitų religinių, kultūrinių ir labdaringų reikalų parėmimo.

Visos kuopos išrinkite pilną kvotą savo delegatų ir atsiųskite į metinį susirinkimą (dabar kiekviena kuopa gali siųsti po vieną atstovą nuo 25 narių).

Dar kartą primename visoms kuopoms ruoštis prie metinio susirinkimo.

Juozas Venslauskas, pirmin.
Pranas Katilius, sekretorius

LRKSA 83 KUOPOS NARIAMS

SCRANTON, Pa.—Svarbus, reguliaris mėnesinis 83 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 1, 1949, K., of P. svetainėje, Church Ave.

Pradžia 7:30 P. M.

Visi nariai-narės malonėkite dalyvauti. Turėsime svarbių reikalų. Atsiveskite naujų kandidatų įsirašymui.

83 kuopos valdyba

LRKSA 115 KUOPOS NARIAMS

C. BROOKLYN, N. Y.—Metinis 115 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 4, 1949 m., Šv. Jurgio parapijos salėje, 207 York Street, Central Brooklyn, N. Y., tuoj po Sumai.

Malonėkite visi nariai ir narės dalyvauti susirinkime, nes yra svarbių reikalų aptarti ir paaiškinti. Atsiveskite naujų kandidatų prisirašyti prie Susivienymo.

Bus ir kuopos valdybos rinkimai.

Laikas ir mums pradėti darbuotis. Išrinkim gerus organizatorius ir pradėkim auginti kuopą.

A. Spaičys, pirmin.
M. Kučinskas, sekr.

LRKSA 65 KUOPOS NARIAMS

PATERSON, N. J.—LRKSA 65 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 4, 2:30 val. po pietų, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 147 Montgomery Pl.

Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti, taipgi bus rinkimas naujos valdybos.

Prašom naujai atvykusius iš tremties atsilankyti ir susipažinti su mūsų organizacija.

Jonas Sprainaitis, rašt.

PRIE STEBUKLINGOSIOS MOTINOS MARIJOS KOJŲ...

(NEKALTO PRASIDĖJIMO NOVENA: LAPKRIČIO 29—GRUODŽIO 7 DD.)

Mūsų protus ir širdis šiandien spaudžia įvairiausi rūpesčiai ir susigraužimai. Pasaulio neteisybės ir mūsų pačių nepasisekimai nuvargina valią, gesina širdies viltį ir kūnas dažnai nebeturi sveikatos šaltinių.

Bet ar mes vieni tokie apleisti ir paniekinti? Ne, ne mes vieni. Apibėkim mintimis pasaulio kelius, sustokim mūsų nelaimingoj Lietuvoj. Ar berasim kur didesnį skausmą, kaip ten, ar beužtiksim kur platesnes ašarų jūras ir aukštesnius baimės kalnus kaip ten, toj senoj mūsų tėvynėj, Marijos žemėj? Kas nuneš ten jiems vilties žiburėlį, kas prikels juos iš nusiminimo bedugnės, kas, pagaliau, ir mus pačius padrąsins pakelti galvą čia, laisvoj Amerikoj?

Ne, mes nesam palikti vieni patys su savo vargais ir rūpesčių kalnais. Štai žengiam į Advento laikotarpį—tas tyliąsias maldos ir susimąstymo dienas. Su Advento pradžia artinamės ir į didžiąją Marijos dieną—Nekaltojo Prasidėjimo Šventę. Advento tyla ir Marijos pažadėjimai prašo mus sustoti ir susimąstyti. Taip, mes esam silpni, kad patys sau vieni pagelbėtumėm, kiti žmonės taip pat savo rūpesčių neapsigina. O tolimesnis pasaulis ar išgirs ir supras mūsų ir mūsų kenčiančių brolių ir seserų šaukimus? Tad atsigrįžkim į Didžiąją gailestingumo Motiną—Nekaltai Pradėtąją Mariją—kaip jau ir milijonai žmonių su tuo pačiu pasitikėjimu į ją šaukėsi ir šiandien tebesišaukia.

Kaip jau keliais praėjusiais metais, taip pat ir šiemet, Nekaltojo Prasidėjimo Kongregacijos Seserys Putname, Connecticut, vėl skelbia Didžiąsias Permaldavimo Dienas arba Noveną į Nekaltąjį Marijos Prasidėjimą, kuri prasidės šių metų lapkričio mėnesio 29 ir baigsis gruodžio 7 dienomis. Per tas devynias dienas už visus Novenos dalyvius bus šv. Mišios, o vakarais prie išstatyto Švč. Sakramento kalbama pati Novena ir Šv. Ražančius. Tomis dienomis prie stebūklingosios Motinos kojų bus sudedami visi Novenos dalyvių atsiųstieji prašymai ir intencijos. Čia bus meldžiamasi už gyvus ir mirusius, už pasaulio atsivertimą į tikėjimo tiesą, labiausia gi už mūsų tėvynės prisikėlimą iš persekiojimų, žudymų ir trėmimų nelaimių.

Nekartą jau girdėjot, kad Nekaltojo Prasidėjimo Seselės nori Marijos garbei pastatyti Stebūklingojo Permaldavimo Koplyčią, iš kurios Gailestingumo Motinai bus siunčiamos nuolatinės maldos ir prašymai. Tačiau koplyčią šiandien ne taip lengva pastatyti. Neatsiras jį tuščiomis rankomis ir šaltomis širdimis. Bendroji malda laukia ir žemiškos aukos dosnumo. Užtat kviečiam nepailsti šioj maldingoj geradarybėj ir dauginti naujų aukotojų būrius—fundatorių, amžinųjų, garbės ir paprastųjų narių eiles.

Tegul Marijos atlygintinas nusileidžia ant jūsų namų ir prašymų, ant mūsų Lietuvos ir pasaulio žmonių baimingo likimo.

Kun. St. Būdavas

JUBILIEJINĖS PROGRAMOS DALYVIAI

Vanda Griganavičiūtė ir Mamertas Simonavičius,

South Boston, Mass., gimę ir augę jaunuoliai, kurie mūsų Susivienymo 56-to Seimo Festivaly laimėjo dovanas už dainavimą. Vanda yra 94-tos kuopos narė, o jos tėvelis, "Darbininko" spaustuvės technikas, yra tos kuopos veiklus iždininkas. Čia juos matome pasiruošusius šokti tautinį šokį Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupės metiniame parengime lapkričio 27 d., Municipal Buildinge, South Bostone.

40 VALANDŲ ATLAIDŲ IŠKILMĖS

Šventos Marijos Apreiškimo parapijoje, Kingston, Pa., lapkričio 27, 28, ir 29-tą vyks Keturiasdešimt Valandų Atlaidai.

Pradžia atlaidų iškilmių sekmadienio rytą su iškilmingomis šv. Mišiomis.

Pamokslininku laike atlaidų bus Tėvas Pranciškus Giedgaudas, O. F. M.

Pamokslai vakarais bus sakomi lietuvių ir anglų kalbomis.

Mišparai sekmadienio, pirmadienio ir antradienio vakarais pusė po sėptynių (7:30 P. M.).

Išpažinčių klausymas po Mišparų sekmadienio ir pirmadienio vakarais. Taipgi pirmadienio ir antradienio rytais nuo septintos valandos iki pusė po devynių (7:00 iki 9:30 A. M.). Vaikučių išpažintis pirmadienį po piet—4:30 P. M.

Šventoji Komunija bus išdalinta penktą valandą (5:00 A. M.) iš ryto, taipgi laike šv. Mišių.

Šv. Mišios rytais 7:00, 8:30 ir 9:30 su pamokslu.

Vietinis parapijos klebonas kun. J. V. Inčiūra kviečia visus, ypač parapijiečius, gausingai lankyt Mišparų ir šv. Mišių pamaldas, taipgi atlikti išpažintį ir prieiti prie Šv. Komunijos laike šių Dievo Malonės dienų.

LANKĖSI

Lapkričio 18-tą lankėsi LRKSA 75 kuopos narys, Wabamie, Šv. Marijos parapijos Hanover Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. Viktoras Šimkonis.

A. A. Mirusiems

A. a. Teofilius Matulis, 83 metų amžiaus, anksčiau gyvenęs Wyoming ir Luzernėj, numirė lapkričio 17-tą Pottsville State ligoninėje. Paskutinius kelis metus jis gyveno prie savo dukters Mrs. Casie Draugelis. Jo kūnas buvo pergabentas ir pašarvotas Edwino A. Jasaičio (Sites) įstaigoj, 13 Mill Street, Pittston. Palaidotas iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko dukterį, podukrą ir giminių.

A. a. Juozas Markauskas, 170 Johnson St., Pittston, numirė lapkričio 20-tą, palaidotas lapkričio 22-rą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, dukterį, tris sūnus, atšuonis anūkus ir vieną proanūką.

A. a. Petronelė Grudzinskienė, gyv. 520 Hazle St., Wilkes-Barre, numirė lapkričio 21, palaidota iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Lapkričio 14-tą ji buvo sunkiai sužeista, kai būnant namo priemangy (porch) šis susmuko ir Grudzinskienė net 8 pėdas krito žemyn ant kieto tako. Sunkiai buvo sužalota galva, pečiai, ranka ir kojos. Liūdesy paliko dukterį ir tris sūnus.

Carlisle, Pa.—Lapkričio 21-mą dėl gaisro žuvo Estella Hamilton, 25 m., ir jos sesuo Shirley, 12 m. Jų tėvai sunkiai apdegė.

CHOPINO ATMINTIES PAGERBIMAS

PHILADELPHIA, Pa.—Lapkričio 17-tą, Muzikalės Akademijos didžiulėj svetainėj "Foyer", kad prisiminus ir pagerbus genialaus muziko Frideriko Chopino atmintį proga jo 100 metų mirties sukakties, įvyko koncertas. Programą išpildė talentingas muzikas pianistas Vitoldas Turkievičius. Tą pagirtiną meniską parengimą, Enriko Majko ir panelės Adelės Pžybylovskos vadovystėje surengė jaunimo draugija "Halka". Žmonių susirinko daugiau, negu tikėtasi.

Atsižvelgiant į tąjį faktą, kad Chopinas buvo tarptautinio masto muziku ir kompozitoriu, prie to gi savo kūryboje yra panaudojęs šį tą ir iš Lietuvos motyvų, tad vienas kitas ir iš vietinių lietuvių prisidėjo prie to pagerbimo.

Dienrašty "Dziennik Chicagoski" lapkričio 10-tą tilpo ilgas pranešimas apie pasibaisėtinas kančias išgyventas kunigo Antano Petraičio Maskvos kraugeriškų bolševikų rankose.

Tam pačiam dienrašty, tik jau lapkričio 16-tos laidoje, tilpo eilėraštis pabrėžtas pagarbai kunigo Prano Vasiliausko-Mėškučio, naujai išleistos knygos "Kunigas Mykolas" autoriaus.

O savaitrašty "Ameryka-Echo" lapkričio 20-tos laidoje tilpo pranešimas apie Lietuvių Kongresą įvykusį New Yorke. *XX.*

Waterloo, Wis. — Lapkričio 20-tą susitrenkė trokas su automobilium ir abu paskendo ugnyje. Žuvo Mrs. Beatrice Weber, 27 m., ir trys jos vaikai—Donna, 8 m., James, 5, ir Wayne, 3.

Shenandoah, Pa.

Darbai

Artinantis žiemai ir šalčiams, anglies kasyklos dirba po penkias dienas savaitėje. Pereitą vasarą dirbo tik po tris dienas savaitėje. Pas mus, be anglies kasyklų, kitų darbų labai maža. Dėl stokos darbų, jaunimas vyksta į didmiesčius. Ateitis miglota. Gyventojų skaičius nuolat mažėja.

Rinkimams Praėjus

Mūsų miestelis per daugelį metų buvo valdomas demokratų partijos. Praėjusiais rinkimais demokratai visais frontais pralaimėjo. Tiesa, majoro vietą laimėjo demokratas J. Migalinka—lietuvis. Bet dauguma miesto valdybos narių ir mokyklos viršininkų sudaro republikonai. Miesto policijos viršininku irgi yra lietuvis.

Katalikai Veteranai

Shenandorio lietuviai katalikai suorganizavo Katalikų Veteranų Postą "St. George Catholic War Veterans Post 1107." Postas įsigijo nuosavą namą, kuris kainavo virš $22,000.00. Veteranai turi gan didelį knygyną. Užpereitą savaitę postas iškilmingai apvaikščiojo namo pašventinimą ir atidarymą. Dalyvavo aukšti veteranų organizacijos viršininkai—J. Kelly ir kiti. J. Kelly yra Pennsylvanijos valstybės komandierius. Kalbas ta proga pasakė teisėjas James Curran, Penna komandierius J. Kelly, kun. J. Neverauskas ir kiti. Kun. J. Neverauskas yra posto dvasios vadas.

Gimtadienio Vakaras

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų skyrius pereitą sekmadienio vakarą turėjo metinį "Gimtadienio Vakarą." Svetainė buvo pilnutėlė, kiek tik galėjo tilpti, vien tik moterų. Mat, vyrams bilietų nepardavinėjo, kadangi svetainė permaža, o bilietų ypač iš moterų pareikalavimas buvo labai didelis.

Šiais metais "Gimtadienio Vakarienėje" dalyvavo virš 350 moterų. Stalai buvo labai skoningai įvairiomis dekoracijomis papuošti. Tie papuošimai atvaizduoja to mėnesio įvykius, paimtus iš gyvenimo bei istorijos. Programai prasidėjus, mokyklos vaikučiai iš estrados vaidinimu interpretuoja stalo papuošimų reikšmę.

Šių metų stalų papuošimai ir jų pantomino būdu aiškinimai buvo labai įdomūs ir gražūs. Be tradicinių 12 stalų, šiais metais buvo du svečių stalai. Vienas garbės svečiams, o kitas atvaizdavo žiemos sezoną, Lietuvos mišką su žvėreliais (su užvardinimu "Medžiotojų Rojus").

J. K. T.

LĖKTUVO NELAIMĖJE ŽUVO 37 ASMENYS

Oslo, Norvegija. — Lapkričio 21-mą netoli Oslo miškuose, sunkiai prieinamoje vietoje, nukrito ir sudužo Aero Holland lėktuvas. Žuvo 28 žydų tautybės tremtiniai vaikai, trys slaugės ir keturi lėktuvo tarnautojai.

Bridgewater, Vt. — Lapkričio 17-tą policija suėmė Antonio Salois, 46 metų, kuris nužudė žmoną ir Randolph Ogilby.

LRKSA 103 KUOPOS SUSIRINKIMAS

ROCHESTER, N. Y.—Metinis LRKSA 103 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 11-tą, 2 val. po pietų Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Kviečiame visus į metinį susirinkimą. Nepamirškite užsimokėti 1949 m. duokles.

Bus rinkimas kuopos valdybos 1950 m.

Turime daug svarbių dalykų aptarti.

Prašom kuopos narius atsivesti naujų kandidatų.

Jonas F. Jokšas, pirm.

NUMIRĖ ELENA BURNELL'IENĖ

PHILADELPHIA, Pa.—Lapkričio 7-tą The Episcopal Hospital numirė jauna, vos 23 metų amžiaus viengentė, ponia Elena Špokaitė-Burnell'ienė. Lapkričio 10-tą po iškilmingų gedulingų pamaldų už jos vėlę iš Šv. Jurgio bažnyčios palaidota Šventojo Karsto—Holy Sepulchre kapinėse. Ją laidojo viengentis Dominikas Earaminas, 2339 E. Allegheny Ave., Phila., 34, Pa.

Paliko vyrą, tėvus—Stasį ir Kotryną Špokus ir du brolius—Adolfą ir Brunoną.

Amžiną atilsį suteik jos vėlei, Viešpatie! *K. V.*

LRKSA 54 KUOPOS NARIAMS

GRAND RAPIDS, Mich.—Gruodžio 4 d. tuoj po sumos parapijos mokyklos kambary bus 54 kuopos priešmetinis susirinkimas. Bus raportai ir rinkimas naujos valdybos 1950 metams.

Labai maloniai užprašome į šį susirinkimą atsilankyti šioj kolonijoj apsigyvenusius D. P. ir įsirašyti mūsų organizacijon.

Visus užprašo 54 kp. valdyba.

V. Mazur, pirmininkas
K. M. Rinkus, sekret.

BALF'O SKYRIŲ VAKARAS

CLEVELAND, Ohio.—Š. m. lapkričio (November) 23 d. 7 val. Lietuvių Svetainėje, visi trys BALF'o skyriai rengia vakarą.

Programoje—"BE TĖVYNĖS" V. Braziulio suderintas įvairių autorių poezijos ir muzikos rinkinys.

Dalyvauja Čiurlionies ansamblio dainininkai ir Clevelando lietuvių teatras.

Diriguoja A. Mikulskis.
Režisuoja V. Braziulis.
Dekoracijos V. Raulinaičio.

Antroje dalyje—linksmos įvairenybės.

Po programos šokiai. Veiks turtingas bufetas. *Rengėjai*

NUPIGINTOS KNYGOS IR RELIGINIAI DAIKTAI

Sveikata Ligoniams, gydymas šaknimis ir žolėmis. Paaiškinimai lietuviškai, angliškai ir lotyniškai. **Kaina 1 doleris; apdaryta $1.25.**

Didysis Sapnininkas su paveikslais. **Kaina $1.00.**

Naujausios Dainos (96 puslapiai)—**25 centai.**

Greičiausias Anglų Kalbos Mokytojas—40 centų.

Lošimas kazyrom (slaptybė) iš pinigų—25c.

Perkant atskirai yra aukščiau nurodytos kainos, o perkant visas antsyk gausite už $2.50.

Taipgi turiu kakavų ražančių, medalikų, škaplierių.

PAUL MIKALAUSKAS
73 Compton Street, Boston 18, Mass.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $4.00. Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi. 106 paveikslėliai, daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Daug įvairių maldų su atlaidais. Visi potėriai.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina $3.00.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė **kun. J. K. Miliauskas.** Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. **Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.**

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) . . $1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ VAINIKĖLIS, juodais apdarais 40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
28 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELAND, OHIO
TAUPYMAS YRA KELIAS Į LAIMĘ

Taupyk šiandien—turėsi rytoj ar vėliau, reikalui atėjus.

Taupyk Lietuvių Banke, čia yra nuolatinis su nuošimčiais sumos augimas.

Taupymas Lietuvių Banke yra apsaugotas Jungtinių Amerikos Valstybių valdžios—Federal Insurance Corp.

Taupyk Šiandien, O Neturėsi Rūpesčio Ateity.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N
6712 Superior Ave. HE. 2498

Marija viską gali pas Dievą!

Jei spaudžia vargas,
graužia rūpestis,
sielojiesi Lietuvos ir
žmonijos nelaime, tai
kreipkis į Mariją.

Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. laikoma Novena į

Nekaltai Pradėtąją Mariją

Novena prasideda lapkričio 29 dieną ir baigiasi gruodžio 17 dieną.

Norėdami įsijungti į šią Noveną, siųskite savo intencijas šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiunčia savo intencijas, ir jei gali, nors maža auka paremia šią Jauniausią Lietuvaičių Kongregaciją Amerikoje.

1950 KALENDORIAI 1950

Biznio kortelės su 1950 metų kalendorium antroj pusėj—1000 už $6.00.

Užsirašyk paveiksluotą mėnesinį žurnalą "Lietuvių Naujienas," 32 puslapių, $1.00 metams. Dovanai gausi 2 mažus kalendoriukus, kišeninį ir sieninį.

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.